

Hirdetések és nyiltelek felvételeinek árszabály szerint a kiadó hivatalban: Budapest IV. himzö-utca és kalap-utca sarkán 1. sz.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal: Budapest IV. himzö-utca és kalap-utca sarkán 1. szám. Csak bérmentes levelek fogadtnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.

Az utolsó ülészek.

A minék kezdete volt: annak vége is lesz. S bizony vége lesz már épen ennél fogva ennek az országgyűlésnek is. S ha vége lesz: bizony jól lesz. Miatta sirhat, utána nem sir a magyar nemzet. Az utolsó ülészeknek vagyunk kezdetén.

ben boldog volt egykor a magyar, egymás után fognak elhervadni, hogy ez ország ne legyen egyéb, mint óriás rendőrségi lak-tanya, benne a polgárok a rendőrség pa-rancsainak kész köleles hűséggel enged-leskedvén.

Gazdag néppel nem lehet ezt megese-lekenni, koldus néppel meg lehet ezt cse-lekenni. Tehát gondoskodik a kormány, hogy a magyar nép koldus legyen. Erről az egyről következetes kintartással, kintartó következetességgel gondoskodik. Elő-jönnek majd az új adótörvényjavaslatok. Sok fog előjönni s egyik gonoszabb leendő mint a másik. Kerestei adóemelése, szállítási adóemelése, fogyasztási adóemelése, illetéki adóemelése, petroleumadóemelése: ezek a kormány tervei. Hogy pedig a deficit ki-sebb ne legyen, az évenkénti államadó-ságot újra meg lehessen kötni: fogják emelni majd a közös kiadásokat hadseregnél és diplomáciánál, de fogják a belügyi kormányzatnál is. Miután önkormányzati működésnek államosítása új szászerekebe, új milliókba kerül. De az államosítást megköveteli a rendszer. Majd ha százezer család fog hivatalosan szolgálni az állam-nak s fog közvetlen függésben állani a kormánytól: akkor majd Tisza Kálmán mosolygó önelégültséggel fog műven szé-lyeltelinteni, önzettel mondván: ime a hivatalok bélyeiben Magyarországának ér-telmisége s ime az ifjúság, mely törekszik e bélyők közé, hogy legyen kenyere.

Sötét képe, de igaz képe közviszo-nyainknak. Helyi-vel-közzel inség az or-szágbán s nem a polgár tartja fel az ál-lamat, hanem az állam a polgárt. Az ország kilenc-tíz részében gyenge ter-mék, melyet bízogesen hirdettek a hiva-talos kimutatás, hogy legyen indok az adó-végrehajtó ezredek mozgósítására. Pedig őrés a széri s őrés a csűr is a magyar gazdánál. Primitív közgazdasági társada-lomnak kell fentartani fényűzéssel beren-dezett modern államrendszert. Vajjon le-hetséges-e ez? Lehetséges-e egy állam-nak, mely katonailag, pénzügyileg, nem-zetgazdaságilag és államjogilag meg van kötözve s minden önállóságtól megfosztva: lehet-e ily államnak önálló államok szo-kott terheit hurokolni? Lehet rövid ideig, nem lehet sokáig. Számár is lefekszik, ha meg nem bírható terhet raknak rá. S bi-zony a magyar társadalom se állja ki so-káig a Tisza-rendszer terheit. Vagy lefeks-zik, vagy lerugja ostoba gazdait. Csendes, békés, alkotmányos uton, ha lehet, de le-fogja magáról vetni őket minden este. Ilyen kormány s ilyen többség nem tar-talhat immár sokáig.

A fejedelem iránt még van bizalom a népbén, de tanácsosok iránt már ninc-s. Így kezdődik az utolsó ülészek. Vajjon fog-e az jobb dolgokat szólni, mint az edd-igiek: alig tudunk felelni e kérdésre. Egy jó dolgot valószínűleg szólni fog. El-fogja sópörni a közép-só ellenzékét se élni nem tudó, se halni nem akaró csa-pattjait. Reményljük ezt, számítnunk erre. Ennyiben tisztulni fog a parlamenti hely-zet. De a politikai helyzet is. Fent a ko-rona közelében; az udvarnak suttogó termeiben meg kell szünni annak a szá-mításnak, hogy Tisza Kálmán után

még mindig van párt, még mindig van-kak férfiak, kik az ő művét, habár talán kissé más alakban is, hasonló készséggel fog-ják folytatni. Az udvarnak be kell látnia, hogy e nyomorúságos rendszer után a nem-zeti függetlenség rendszerének kell követ-kezzie. Ennek biztos tudatával mennek a függetlenségi párt férfiai az új ülészekben a törvényhozás terében. Am teljesejék reményük, mely bizonyára a nemzetnek ma már egyedüli reménye. Szilárdul az elvek mellett, rendületlenül a küzdelemben: az a remény teljesülni fog.

Budapest, szeptember 24.

Az országgyűlési „Függetlenségi kö” szept. hó 25-én d. u. 5 órakor értekezletet tart. E ötvös Károly képviselő a jövő októ-ber hó 3-án fogja Veszprémben beszámoló be-szédét tartani. Ugyanekkor a veszprémei füg-gelenségi párt vezető férfiai Veszprémben minden választó kerületből összehívták, hogy a pártnak megbeszerte s minden választókerületre kiterjedő szervezését végrehajtásák. A meghívókat a párt megbízásából Eötvös K. fogja szétkülden-i. Ugyan ez alkalommal Moesary Lajos képviselő s a függetlenségi párt országos elnöke is Vesz-prémben fog menni.

Az országgyűlés harmadik s utolsó ülé-szaka holnap kezdődik. A képviselőház — mint már jelentettük — d. e. 11 órakor, a fő-rendház pedig déli 12 órakor tartja első ülés-zét. A képviselőház első teendője lesz a ház új megalkotása. A ház tisztviselői az országgyűlés egész foyakára választott elnök kivételével minden ülészek kezdetén újól választatnak és pedig az első három ülés egyikében két megválasztani az alelnök-ök, jeleztyökök s házmegyöt. További minden ülészek elején az osztályok sorsuzás, az állandó bizottsá-gok pedig választás utján újra alakítottak és pedig a következő 12 bizottság tagjai fognak újól választatni: igazságtügyi, pénzügyi, közlekedésügyi, közoktatásügyi, kérvényi, gazdasági, naplóírói, véderő, könyvtári, mentelmi, számvizsgáló és zárszámadásvizsgáló bizottság. A holnap első ülés valószínűleg csak az elnöki bejelentésekre s a kö-vetkező ülés idejének s napirendének megállapítá-sára fog szorítkozni.

Az országgyűlési szabadlevél párt ma d. n. 6 órakor tartott értekezletén ngrádi Szontagh Pál eljénessé fogadott előterjesztésére Vizsolyi Gusztáv közfelkeltással újra megválasztatott a párt elnöke, jeleztyökök ugyancsak közfelkeltással Dé-niel Gábor, Kazy János, és Végh Aurél szintén újra megválasztattak, valamint a kijelöl-t bizottság tagjai a közlekedési miniszterre kinevezett Ördödy Péter helyőbe Bánffy Béla gr. választat-ván a bizottságba. Vizsolyi elnök megköszöni a belő helyezett bizalmat s meleg szavakkal emlékeztet meg a párt elhunyt tagjairól, az országos érdemekkel disze-kező Csengery Antalról, Révay Simon bárórról és Markus Istvánról, — megnyitja az értekezletet. P é r é n y i Zsigmond b. a nagyszámú jelenlevő párttagok által helyesléssel fogadott azon indít-ványt terjeszti elő, hogy a párt erősebb szervezése érdekében egy központi bizottság választassék. T r e f o r t miniszter felszólalására a végleges intézkedést a miniszterelnök Pécser fő-száz-keztégi elhalasztotta az értekezlet, mely ezzel vé-get ért.

Az országgyűlési szabadlevél párt hétfőn f. hó 27-én d. n. 6 órakor értekezletet tart.

Debreczen város országgyűlési képviselői Si-monyi Ernő, Helfy Ignác és Mudrony Soma f. hó 26-án, vasárnap utaznak le Debreczenbe.

A három képviselő fogadtatására város lakossága nagyszemű előkészületeket tesz, mivel ez az első eset 1869 óta, hogy Debreczen városának a függetlenségi elvet való három képviselője egy-szerre érkeznek meg, beszámolóandó a lefolyt or-szágyűlési ciklusról. Ugyanez alkalommal Debre-zenben a „debreczen-vidéki” függetlenségi párt értekezletet fog tartani, melyre meghívták Hajdu, Bihar és Szabolcs megyék, a közjogi ellenzékhez tartozó ors. képviselőin kívül e megyék kitűnő-ségei is.

A tegnapi kereskedelmi politikai miniszteri értekezlet folytatásul ma újabb értekez-let volt a magyar kereskedelmi miniszteriumban, melyen Bazza n t osztályfőnök szintén részt vett. A tegnapi miniszteri értekezleten az „Országgyűlési Értesítő” szerint a közös külügyminiszterium kívül a két pénzügyminiszter, névszerint Szapáry Gyula gr. és Dunajevszky, valamint a két kereskedelmi miniszter, Kemény György br. és K r e m e r l o v s g, továbbá Matlekovics állam-titkár és Bazza n t osztályfőnök is részt vettek a tanácskozásban.

A bukaresti hivatalos lap mai száma — mint a táviratok jelentik — közli a dohányjövődék fe-lőli jelentést. E szerint az első félév eredménye sokkal kedvezőbb, mint volt az előbbi igazgatás alatt, a tiszta jövedelem 7,794,988 frankot tesz ki, a mult évrnek csak 4,806,000 franknyi összege el-lenében, a mellett a kezelési és igazgatási költség megalafolyt ama hírek, melyeket több külföldi hír-alap ezen az új vasúti kötvények zálogul szol-galó állami jövedelekről közölt.

Budapest, szept. 24.

A montenegrói hadműveletek s ezekkel együtt a flotta-demonstráció megkezdése is egy római tudósítás szerint holnapra, aug. 25-ikére leté volna kitűzve. Mint tegnap említettük, ily egészen közel az akcióhoz meg nem állunk, már csak azért sem, mert Seymour tengernagynak, ki szemé-lyesen elment Cetinyébe először vissza kell tér-nie a hajóhadhoz, mielőtt ez Duleigno felé indulna. Mint reggeli táviratainkból kitűnik a porta és a diplomáciai testület közt még egyre folyik az érintkezés s a török kormány legújabbán ismét nyújtott át jeleztyöket. Az akciónak ugy-látszik mégis akad egy késleltető momentuma.

Kerr kapitány, ki a flotta parancsnok üzenetét elvitte volt Cetinyébe el is járt megbízatásában s ha most még Seymour tengernagynak magá-nak is el kellett mennie Nikiezza fejedelemehez — ez aligha nem azt jelenti, hogy Montenegro csak igen nehezen tudja magát elhatározni a há-borusközlésre s nem igen tetszik neki az, hogy a flotta csak akkor szólna bele a disputába, ha az albanok a montenegrókat de-rekasan visszaverték. Nikiezza fejedelem nyilván erősebb garancziát kíván a Gladstone-dicsőítette montenegrói hűsieségénél. Milyen meggyezés-re jut Seymour tengernagy Nikiezza fejedelemmel, s időközben nem érkezik-e válasz Riza pasától is a hozzá intézett szommációra, az ma még nem tudható — de néhány napot a flotta-demonstrá-ció még mindenesetre fog magára várni. Biz-nak még némely részen abban is, hogy a törökök végre is képesek lesznek Duleignot békésen átadni, sőt azt mondják, hogy ez Riza pasának teljes-hatalmában van. A dolgok eddigi fejleménye se-mint mi sem az egyiket, sem a másikat nem hi-jeljük.

Egy félhatalos diplomáciai levelező a kö-vetkezőt írja a helyzetéről:

A „Standard”-nak Raguzából azt jelenti, hogy az első gyűlés, melyet Seymour tenger-nagy Duleignora irányzott, jaladás lesz a flotta szétoszlására, s az angol akcióban csupán az orosz

hajók vennének részt. A francia tengeragy erő-hatalommal is megkísértené a visszatérést Francia-or-szágha, s ez jaladás volna a német tengeragy-erő-nak a flottából való tüntető kilépése. — E jelentés teljesen téves. Az egyes erők az al-kalmazásnak esettére szólnak és csak a francia tengeragy utasításai tesznek kivételt azon esetre, ha a fiparancsnok az egyesített flottát erőkakra használja fel. Megengedhető ugyan, hogy a fran-cia hajók erőkörökben részt vegnen, hogy a fran-cia gyűlés esetére a francia hajók nem szakadnak el a flottától, hanem tartózkodó állást foglalnak el. A mi azt a további iról illeti, hogy az orosz és angol hajók Duleignon partra szállítás végett montenegrói csapatokkal rendelkezzenek, meg kell még egyszer jeleztyeni, hogy a flottatüntetésnél csap-atok partra szállításának lehetsége teljesen ki van zárva. Barthélémy Saint-Hilaire az új francia külügyminiszter már székföldözés kör-jegyzékét a köztársaság külföldi képviselőihez, melyben kijelenti, hogy a francia diplomáciának az volt és az marad törekvése, hogy ápolja a tel-jes egyetértést a hatalmakkal, mely egyetértés a legbiztosabb záloga a békének. Remélhető, hogy e biztosítás kedvező fogadtatásban fog részes-ülni az összes kabinetek részéről melyeknek semmi okuk nincs egy francia belügyi kérdést erőnek erejével kapcsolathozni a keleti kérdéssel, jól-lehet a németországi sajtó ugyancsak dühösen ha-donozott, az „Erbeind” ellen. — A jeleztyök tartalma a tegnapi minisztertanácsban beszélték meg, ki kívánván különösen kiemelni, hogy Franciaország a Thiers által inaugurá-lt nyugodt és békés politikát szán-dózik továbbra is követni. — A belügyekre nézve a kabinet nem ad ki új programot, hanem követi azt a politikát, melyet a Freycinet-kabinet követett — a montenabani beszédig.

Az új külügyminiszter egyébiránt megláto-gatta Gambettát is, ki látszólag bármily távol tar-tja is magát a körülete történetjéről, mégis az egész-nek intőzője, noha Barthélémy kinevezésétől egy magyarúrázást, mint Gróvy sakkuszát Gambetta ellen. A Times ismeretes párisi levelezője G r e y n e k egy hosszabb nyilatkozatot közli, melyet a párisi „Temps” furesának nevez s az „a türe de curiosité” veszt át. Valaki — mondja Bloviz ur — azt kérdezte Gróvytól, hogy miért nem fordult Gambettához. Az elnök erre így felelt: „Gambetta a kabinet élén ep úgy lejárta magát, mint a többiek.” A párbe-szédet folytató ur meglepetést mutatván, az elnök így folytatja: „Teljesen föl tudom fogni az ön meglepe-tését. Ön meglepődött találja, hogy nem kívánom meghívni Gambettát új állás elfoglalására, a melyen gyorsan lejárta magát, holott minden sra-látszik engem utálni, hogy teljes erőmből rajta-lyegyek, hogy mielőbb megszabaduljak tőle. Politi-káknak abból kellene állani, hogy lejárasson őt, oly célból, hogy megszabaduljak egy embertől, kinek befolyása szüntelenül utamba ütökzik s meg-nyerjem így azt a cselekvési szabadságot, mely minden államfőre nézve oly becses.

Nekem azonban nem magamra kell gondolnom, hanem ama következményekre melyeket Gambetta bukása az ország jövőjére nézve, tekintetbe ve-a jelenlegi helyzetet, okozna. Ne felejtse el, hogy Gambetta nemcsak vezére a baloldálnak, hanem egyetlen lehetséges vezére is e pillanatban. O az egyetlen, ki a baloldalt össze tudja tartani, az egyetlen, kinek e párt a válság pillanataiban en-gedelmeskedni hajlandó. Ha befolyása megszűn-nék, a párt azonnal a szélsőek és véletlenek já-tékává lenne, s oly zavar keletkezne, mely já-lóban sajnos volna oly országra nézve, a mely ritkán bír igazi érdekeinek öntudatával.

Számban kell egyébiránt venni azt a nehé-zséget is, melyely a baloldali újjászervezése, egy in-terezse képes vezér találatja jarna. Ezek amaz okok, melyek a közödek szempontjából nem engedik meg személyes érdekek előmozdítását.”

magát a képzelt vagy valódi hektikus s ezen ö-n-gyötrelében ö boldogságot leli.

Az érzelmei gyengédsége a lehető legmag-sabb fokot éri el a hektikusnál, v k szentimen-talisták buskomorsággal és a legközönségesebb do-log is rezgése éji lelküket és mindig csak mel-ancholicus hangokra kasztja.

Rendesen a húság az, mely a képzelt, hek-tikusokat csinálja. Csakugyan sok nőnek, férfinak is nagyon jól áll a halvány arca, a soványo tekin-tet, buskomor mosoly és a többi a mi ezzel jár.

Persze sokan köztük neveltségesebbek válnak. Is-merek példái egy kolosszális alaku fiatal embert, ki azonkivül, hogy sem lovagolni, sem vívni, sem táncolni, sem eszegetni, egy szóval semmit sem tud a mit a világ egy jól nevelt embertől megkí-ván, ö ezenkivül olyan ügyetlen, hogy még kezeivel sem tudja, hogyjmit csináljon, ha társaságban van: a szerencsétlen ember fogatkozásait a hektikával igyek-szik palástolni: ö nem beszél, mert az megárt neki, legfeljebb minden félórában mond egy halk és tö-redezett „igen” vagy „nem”-et s így elkerüli, hogy ostobaságokat ne mondjon és így van em-ndenben. Ha legalább külseje összhangban a szin-lelt hektikával, mint sok más, ö rokonszeret, részvétet keltené, de így mindenki nevet rajta.

Nem nekem való leg ez az arachoni; a legközelebbi vonattal tovább is száll. Már én csak minél több virágot szeretek szedni az életnek örömfűjéről. Busuljon a ló, elég nagy neki a feje erre.

Befejezőül még egy szót a kaszinóról: keleti stílyben van építve, és kevésbé műtrő ember-nek imponálhat is groteszk formáival.

Isten veled Arachon! nem látsz többet, ha csak egy szép nap valóban, de csakugyan valóban hektikus nem találnék lenni.

Bariche.

AZ „EGYETÉRTÉS” TÁRCSÁJA

Uton-utfélen.

(Az „Egyetértés” sajtó levelezőjéről.)

Ha a mult század három utolsó előtti tizedé-ben s e század negyven első évében írt, nyomta-tásban megjelent avagy kéziratban megmaradt me-moire-okat lapozgatjuk mint olyan kiránsá, a ki a legspróbb részletekig meg akarja tudni, miként él-ték, miként mulattak nagyapjánk meg anyjánk, annyiszor találjuk Arachont fölémlítve, meg anyi sok szép dolgot mondva róla, hogy kénytelenek vagyunk elhinni, miszerint a francia tengerparti telepek ez egyik legrégebbje a világ nyolcezadik eszodját képezte.

Másrészt azonban — habár jól tudjuk, hogy Franciaországban minden a divat szélszélyének van alávetve — mégis eszodálkozza kérdhetjük a lentebb mondottak után, miért emlegetik most oly keveset? — Sok-n mondánk nekem, hová készül-nék e nyáron, de egyik sem beszélt Arachonról. Ha a téli sasonban Párisba ellátogató gascen csa-ládóktól nem hallanók dicsérni a cigány módjára — a maguk levát, azaz Arachonjukt, meg egyik-másik melibeteg ismerősüktől, kik orrossa küldött oda, alig tudnók, hogy létezik a világ.

Megvalom, már régtől fogva bosszantott az Arachon: ime itt a sok memoire, mely egykori nagyságáról, fényéről regél, itt a mi jó gascen-jaink, kik kérdőzködésünkre meg is esküsznek arra, miszerint az ő Arachonjuk nemcsak, hogy még mindig az a mi volt, de szépül is, emelke-dik is folyton, kivált pedig a kaszinóknak nincsen a világ pánya.

De miért nem teresik fel akkor a pári-siak?

Gascenjaunknak meg van a válszánk erre is, azt mondják: „mert Dieppe, Trouville stb. egy macskagrásra fekszik Párisotól.”

Elhatároztam már régen, hogy mégis csak meglekintem egyszer azt az Arachont, ha csak egy hozzávalóleg is abban az irányban vezet el után.

Szeptember hónap nagyobb részét arra szá-nam, utána nézni, hogy hol vannak és mit csinál-nak a párisiak?

Ezen vándorkörutat Biaritz felő tartva, kez-dem meg. Az alkalom megjött betekinteni Arach-onba.

Uram istenem! Ez volna tehát a világ nyol-cezadik eszodája! Erről regélnék annyit apjánk és anyánk! Ezt nevezik a legkedvesebb tengerparti telepek!

Ime azt kiáltom szüntelen, egy napi itt tar-tózkodásom óta, miután megtekintettem Arachon-nak minden zegét-zugát, még a kaszinót is, mely-nek jó gascenjaink esküdzése szerint nincsen pánya a világon.

A legkevesebb tengerparti telepek nevezni azt a helyet, hol az ember nem is lát tengert.

Bocsánat! megvan, ez csak ugyan a világ nyolcezadik eszodája, hogy ne volna az esoda a ten-gert partjáról nem látni tengert?

Képzljék mintha Budapest Arachon volna, a Dana pedig a nagy oceán, valamint a budai oldalon a Gellért, Erváb és Széchenyihegy elzárja a láthatárt, úgy elzárja itt egy minden festőiséget nélkülöző kopár, sziklás két mérföldnyi hosszasa-gban elnyuló keskeny szigetecské.

Tehát ezen a tengerparti telepen ön anyji vizet lát mint a budapesti közrón.

Nézünk most már körül magában a tele-pben.

Lépten-nyomon fölkiáltak: istenem milyen kár, hogy a pompás palota, ez a szép villa, ez a bájos galambházak ily eltakartan fekszik a sírú

fenyőerdőben, minden kilátás és belátás nélkül! Mily gyönyörű lenne mindegyik egy magaslaton, elő szabad térést stb.

Fenyőerdő itt, fenyőerdő ott, mindenfelé csak fenyőerdőt lát az ember, vagy más szóval, a csupa fenyőerdőtől nem láthatunk semmit.

A lóg azonban egészséges, balzsamos, szivja is látható kéjgyönyörrel a sok hektikus, kiket az orvosok mind az öt világrészről ideküldenek. Ah! ezeknek a szerencsétleneknek ez csakugyan éden, csodás éden, mely soknak visszazárja egészségét.

A legtöbbször ember itt tehát melibeteg, vagy olyan egészséges, ki azoknak kedvéért jön ide.

Hogy a hektikus vendégek, kik itt a füle-met képezik, nem alkalmassak a telep társadalmi életének nagy élénkséget kölcsönözni, az magától értetődik; magamfőle érzékenységi embernek a ki szorakozást hajász, tehát nincs itt mit ke-resnie.

A fűrdővendégek közül találkoztam D. abbé barátommal. Ö alig néhány hónapja egy könyvet írt Lourdes vizének csodákat teljesítő hatásáról. Ekes szavakban sorolta föl, hogy hány néma viz-szanyerte szavát, hány vak szemérvilágát és így tovább hála a lourdesi szűz Mária védnöksége alatt álló víz hatásának.

Midőn az abbét megpillantottam, nem áll-hattam elent, hogy ez impertinens kérdésnek ud-völzjém:

— Hogyvan, édes abbé, ön nem Lourdesben keres nyihlést? — Ön, ki olyan jól tudja, milyen csodák mennek ott végre —

Az abbé ajkaiha haropot s nem tudott sem-mi sem válszólni impertinenciámra; talán meg is haragudott volna érte, ha jó barátságban nem áll-nánk egymással.

Valóban különös egy látvány ennyi hektikus embert együtt látni.

Minden ország-legérdekesebb mustrát ebből a betegesből ide küldi.

Lapunk mai számához egész iv melléklet van csatolva.

